



EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 7.6.2011
SEC(2011) 825 galīgā redakcija

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Rumānijas 2011. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu

par atjaunināto Rumānijas konverģences programmu 2011.-2014. gadam

{SEC(2011) 731 galīgā redakcija}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Rumānijas 2011. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu

par atjaunināto Rumānijas konverģences programmu 2011.-2014. gadam

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes 1997. gada 7. jūlija Regulu (EK) Nr. 1466/97 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 9. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu²,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

apspriedusies ar Ekonomikas un finanšu komiteju,

tā kā:

- (1) Padome 2009. gada 6. maijā pieņēma Lēmumu (2009/459/EK) darīt pieejamu Rumānijai vidēja termiņa finansiālo palīdzību trīs gadu laikposmam saskaņā ar Līguma 143. pantu. Pievienotajā saprašanās memorandā, kas parakstīts 2009. gada 23. jūnijā, un tā turpmākajos papildinājumos izklāstīti ekonomikas politikas nosacījumi, pamatojoties uz kuriem tika piešķirta finansiālā palīdzība. Padomes lēmums tika grozīts 2010. gada 16. martā ar Lēmumu 2010/183. Pēc tam, kad Rumānija bija sekmīgi īstenojusi minēto programmu, un ņemot vērā tekošā konta daļēju korekciju atlikušo strukturālo trūkumu dēļ Rumānijas ražošanas un darba tirgū, kas padara valsti uzņēmīgu pret starptautiskajiem cenu satricinājumiem, Padome 2011. gada 12. maijā pieņēma Lēmumu (2011/288/ES) darīt pieejamu Rumānijai vidēja termiņa finansiālu palīdzību piesardzības pasākumu veidā laikposmam uz trīs gadiem saskaņā ar Līguma 143. panta noteikumiem. Pievienotais saprašanās memorands tiks parakstīts [2011. gada jūnijā].

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² OV C , , ...lpp.

- (2) Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Eiropas Komisijas priekšlikumam aizsākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju — „Eiropa 2020” —, kam pamatā būtu ciešāka ekonomikas politikas koordinācija, lielākoties pievēršot uzmanību galvenajām jomām, kurās jārikojas, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju.
- (3) Padome 2010. gada 13. jūlijā pieņēma ieteikumu par dalībvalstu un Savienības vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādņēm (2010.–2014. g.), bet 2010. gada 21. oktobrī — lēmumu par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm³, kas kopā veido „integrētās pamatnostādnes”. Dalībvalstis tika aicinātas savā ekonomikas un nodarbinātības politikā ņemt vērā šīs integrētās pamatnostādnes.
- (4) Komisija 2011. gada 12. janvārī pieņēma pirmo Gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot jaunu ekonomiskās pārvaldības ciklu ES un pirmo Eiropas *ex-ante* un integrētas politikas koordinēšanas pusgadu, kas balstās uz stratēģiju „Eiropa 2020”.
- (5) Eiropadome 2011. gada 25. martā apstiprināja fiskālās konsolidācijas un strukturālu reformu prioritātes (saskaņā ar Padomes 2011. gada 15. februāra un 7. marta secinājumiem un atbilstīgi Komisijas Gada izaugsmes pētījumam). Eiropadome uzsvēra, ka prioritāte jāpiešķir stabilam budžetam un fiskālās stabilitātes atjaunošanai, bezdarba samazināšanai ar darbaspēka tirgus reformu palīdzību un jauniem centieniem stiprināt izaugsmi. Tā aicināja dalībvalstis šīs prioritātes izvērst konkrētos pasākumos, ko paredzēts iekļaut to stabilitātes vai konverģences programmās un valstu reformu programmās.
- (6) Eiropadome 2011. gada 25. martā arī aicināja dalībvalstis, kuras piedalās paktā „Euro plus”, nākt klajā ar savām saistībām, lai tās varētu laikus ietvert stabilitātes vai konverģences programmās un valsts reformu programmās.
- (7) Rumānija 2011. gada 2. maijā iesniedza savu 2011. gada konverģences programmas atjauninājumu, kas attiecas uz 2011.–2014. gadu, un 2011. gada valsts reformu programmu. Abas minētās programmas ir izvērtētas vienlaicīgi.
- (8) Laikposmā no 2002. gada līdz 2008. gadam Rumānijas ekonomika spēcīgi attīstījās, reālā IKP pieaugumam vidēji sasniedzot 6,3 %, kas pārsniedza potenciālās izaugsmes rādītāju. Ekonomikas izaugsmi galvenokārt sekmēja iekšējais pieprasījums, jo spēcīgs kredītu un atalgojuma pieaugums palielināja privāto patēriņu un ieguldījumus. Šo uzplaukumu arī veicināja ārvalstu kapitāla pieplūdums, un tas izraisīja ekonomikas pārkaršanu un neilgtspējīgus ārējos un fiskālos trūkumus. Tekošā konta deficīts 2007. gadā sasniedza 13,6 % no IKP un 2008. gadā samazinājās tikai nedaudz — līdz 11,4 % no IKP. Lielu ārējo aizņēmumu apjomu veicināja cikliska fiskālā politika, pamatdeficītam palielinoties no 1,2 % no IKP 2005. gadā līdz 5,7 % no IKP 2008. gadā periodisku budžeta noviržu dēļ, īpaši attiecībā uz kārtējiem izdevumiem. Finanšu krīze un izrietošā pasaules ekonomikas lejupslīde palielināja ieguldītāju izvairīšanos no riska, ievērojami samazinot kapitāla plūsmas uz Rumāniju. Līdzdalība darba tirgū nepieauga, lai gan bija labvēlīgi ekonomiskie apstākļi, uzplaukuma gados nodarbinātības līmenim mainoties ļoti nelielā apmērā. Pēc tam laikposmā līdz 2010. gadam nodarbinātības līmenis samazinājās līdz 63,3 %, turpretim bezdarba

³ Saglabātas 2011. gadam ar Padomes 2011. gada 19. maija Lēmumu 2011/308/ES.

līmenis ekonomikas lejupslīdes rezultātā palielinājās no 5,8 % 2008. gadā līdz 7,3 % 2010. gadā. Bezdarbs jo īpaši augsts ir romu kopienas vidū. Ņemot vērā iepriekšminēto situāciju un nopietnas finansējuma vajadzības, Rumānijas iestādes 2009. gada maijā lūdza starptautisko un ES finansiālo palīdzību.

- (9) Pēc ES un SVF korekciju programmas sekmīgās īstenošanas un nolūkā konsolidēt šos pozitīvos sasniegumus notika vienošanās ar iestādēm par ES un SVF piesardzības pasākumu programmu 2011.-2013. gadam Ar jauno programmu tiek turpināta fiskālā konsolidācija, fiskālās pārvaldības reformas un saskaņā ar 2009.-2011. gada programmu uzsāktās finanšu stabilitātes saglabāšana. Turklāt tajā ir liels uzsvars uz strukturālām reformām produktu nozarē (enerģētikas un transporta nozarē) un darba tirgos, kas nepieciešamas Rumānijas izaugsmes potenciāla iedarbināšanai, jaunu darbavietu radīšanai un ES līdzekļu apguves palielināšanai. Rumānija joprojām virzās uz naudas deficīta mērķi 4,4 % apmērā no IKP 2011. gadā (zem 5 % no IKP EKS izteiksmē). Tas arī nodrošinātu pietiekamu pamatu, lai sasniegtu mērķi zem 3 % no IKP 2012. gadā, lai gan saskaņā ar Komisijas dienestu 2011. gada pavasara ekonomikas prognozē. Iestādes ir arī veikušas pasākumus, lai panāktu jaunās programmas strukturālo reformu mērķus un turpinātu saglabāt finanšu stabilitāti.
- (10) Pamatojoties uz atjauninātās konverģences programmas novērtējumu saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97, Padome uzskata, ka makroekonomikas pieņēmumi, kas veido pamatu budžeta prognozēm minētajā programmā, šķiet ticami. Konverģences programmas mērķis ir koriģēt pārmērīgo budžeta deficītu līdz 2012. gadam, kas ir Padomes 2010. gada 16. februāra ieteikumā noteiktais termiņš. Programmas mērķos paredzēts samazināt pamatdeficītu līdz 2,6 % no IKP 2013. gadā un līdz 2,1 % no IKP 2014. gadā, un plānotās konsolidācijas pamatā galvenokārt ir izdevumi. Saskaņā ar Komisijas dienestu pārrēķināto strukturālo bilanci vidēja termiņa mērķis netiks sasniegts programmas periodā. Šķiet, ka konsolidācijas stratēģijā ir paredzēti strukturāli uzlabojumi, kas jāsasniedz 2011. un 2012. gadā. Turpretim 2013. gadā un 2014. gadā strukturālajā bilancē uzlabojuma nav. Plānotā deficīta attīstība ir piemērota 2011. un 2012. gadā, bet ne 2013. un 2014. gadā. Galvenie riski, kuri apdraud budžeta mērķus, ir saistīti ar īstenošanas riskiem, valsts īpašumā esošu uzņēmumu parādiem, kuri budžetā veido būtiskas neparedzēto izdevumu saistības, kā arī Komisijas (*Eurostat*) izteiktie iebildumi attiecībā uz paziņojumu par Rumānijas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru⁴.
- (11) Rumānija paziņoja par savām saistībām saskaņā ar pakta „Euro plus”⁵ valsts reformu programmā un konverģences programmā, kuras tika iesniegtas 2011. gada 2. maijā. Lielākā daļa saistību ir vai tiek īstenotas kā daļa no vidēja termiņa finansiālās palīdzības programmas un ir kopumā piemērotas, lai risinātu esošās problēmas saskaņā ar pakta.
- (12) Komisija ir izvērtējusi konverģences programmu un valsts reformu programmu, tostarp pakta „Euro plus” saistības⁶. Vērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai to

⁴ *Eurostat* ir izteicis iebildumus attiecībā uz Rumānijas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras kvalitāti šādu iemeslu dēļ: i) neskaidrības par dažu valsts organizāciju ietekmi uz valsts budžeta deficītu, ii) ziņošana par ESA95 kategorijām, tās klasificējot kā „citas debitoru vai kreditoru saistības”, iii) dažu finanšu darījumu raksturs un ietekme, kā arī iv) valdības plūsmu konsolidācija.

⁵ Vairāk informācijas par saistībām saskaņā ar „Euro plus” pakta var atrast SEC(2011) 731.

⁶ Skatīt SEC(2011) 731.

lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Rumānijā, bet arī to, kā ievēroti ES noteikumi un norādes, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomiskā pārvaldība, kas panākams, turpmākajos valstu lēmumos ievērojot ES līmeņa norādes.

- (13) Ņemot vērā šo novērtējumu un Padomes 2010. gada 16. februāra ieteikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 7. punktu, Padome ir izskatījusi Rumānijas konverģences programmas 2011. gada atjauninājumu, un tās atzinums⁷ ir atspoguļots tālāk izklāstītajā ieteikumā. Ņemot vērā Eiropadomes 2011. gada 25. marta secinājumus, Padome ir izskatījusi Rumānijas valsts reformu programmu,

AR ŠO IESAKA Rumānijai

Īstenot pasākumus, kuri izklāstīti Padomes Lēmumā 2009/459, kas grozīts ar Padomes Lēmumu 2010/183, kā arī pasākumus, kuri noteikti Padomes Lēmumā 2011/288 un turpmāk precizēti 2009. gada 23. jūnija saprašanās memorandā un tā turpmākajos papildinājumos, kā arī [2011. gada jūnija] saprašanās memorandā un tā turpmākajos papildinājumos.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

⁷ Paredzēts Padomes Regulas (EC) Nr. 1466/97 5. panta 3. punktā.